

#REZIST #ABROGARE #NEAMUNIT #PROTESTEZ #BULLSHIT #FILEDEISTORIE #
#LEAVEYOU #NEAMSATURAT #NOAPTEACAHOTII #ALTAINTREBARE #TINERII
#NUGRATIERII #REFUZACESTABUZ #REZIST #PROTEST2017 #DEMOCRATIE #
#FILEDEISTORIE #LEAVEYOU #THEDAYWEGIVEINISTHEDAYWEDIE #ABROGARE
#NEAMTREZIT #CORUPTIAUCIDE #FILEDEISTORIE #REZIST #ABROGARE #NEAMUNIT
#PROTESTEZ #BULLSHIT #VAVEDEM #LEAVEYOU #NEAMSATURAT #ABROGARE
#ALTAINTREBARE #CORUPTIAUCIDE #TINERIADA #REFUZACESTABUZ #REZIST
#ABROGARE #NEAMUNIT #PROTESTEZ #BULLSHIT #FILEDEISTORIE #LEAVEYOU
#NEAMSATURAT #ABROGARE #NUGRATIERII #CORUPTIAUCIDE #FILEDEISTORIE
#REZIST #ABROGARE #NEAMUNIT #PROTESTEZ #POEZIEDESTRADA #FILEDEISTORIE
#LEAVEYOU #NEAMSATURAT #THEDAYWEGIVEINISTHEDAYWEDIE #ALTAINTREBARE
#CORUPTIAUCIDE #FILEDEISTORIE #NOAPTEACAHOTII #CORUPTIAUCIDE
#FILEDEISTORIE #REZIST #VAVEDEM #NEAMUNIT #PROTESTEZ #BULLSHIT
#LEAVEYOU #NEAMSATURAT #ABROGARE #NOAPTEACAHOTII #CORUPTIAUCIDE
#NEAMTREZIT #REZIST #ABROGARE #NOISUNTEMSTATUL #PROTESTEZ #BULLSHIT
#REFUZACESTABUZ #REZIST #LEAVEYOU #NEAMSATURAT #ABROGARE #NOAPTEACAHOTII
#TINERIADA #FILEDEISTORIE #REZIST #ABROGARE #NEAMUNIT

PROTESTE ÎMPOTRIVA OUG 13/2017

Cuprins

Mulțumiri / 7

Argument / 9

Zgomotul și Vocea. Cine sunteți Voi să treceți peste Noi?

(*de Vintilă Mihăilescu*) / 13

#REZIST: De la Piața Universității (1990) la Piața Victoriei (2017)

(*de Andrei Oișteanu*) / 47

Piața #Rezistenței

(*de Paula Herlo*) / 72

Miorița a fost asasinată în Piața Victoriei

(*de Mircea Toma*) / 87

Vârstele Pieței

(*de Ioana Popescu*) / 113

„Cu o piață suntem toți datori“

(*de Dragoș Bucurenci*) / 125

Despărțirea de Caragiale

(*de Liviu Papadima*) / 160

Vreau să rămân în România Mea

(*de Cristiana Șimonca*) / 179

Mulțumiri

Acest volum a apărut datorită implicării unui număr impresionant de colaboratori, care, cu entuziasm și generozitate, ne-au oferit texte și fotografii. De aceea, ținem să îi menționăm în rândurile de mai jos și să le mulțumim călduros.

Texte: Vintilă Mihăilescu, Andrei Oișteanu, Paula Herlo, Mircea Toma, Ioana Popescu, Dragoș Bucurenci, Liviu Papadima, Cristian Șimonca.

Fotografii: Călin Ardeleanu, Vitalie Brega, Dragoș Bucurenci, Adi Bulboacă, Alexandra Marta/Améliegraphie, Eli Driu, Andrei Dăscălescu, Dacian Foldi, Cătălin Georgescu, Dora Marian, Dragoș Ștefan Măntoiu, Ilie Micuț-Istrate, Anda Ignat, Ovidiu Moisin, Barna Némethi,

Cristian Panțuș, Cristian Păun, Alexandru Socol, Cristian Tudose, Alexandru Urdaș, Cristian Vasile.

Editura Curtea Veche mulțumește, de asemenea, Agenției Naționale de Presă Agerpres, care a sprijinit realizarea acestui volum punând la dispoziție fotografii realizate de Adrian Cuba, Constantin Duma, Silviu Matei, Simion Mechno, Alex Micsik, Cristian Nistor, Isabela Paulescu, Grigore Popescu, Radu Tuță.

Profitul realizat din vânzarea acestei cărți va fi donat asociației Funky Citizens pentru a susține din punct de vedere financiar proiectul Factual.ro. Astfel, acest proiect editorial este dedicat sprijinirii presei independente din România.

Argument

La chirurg nu se operează după ureche. Arhitecții nu construiesc fără ingineri. Sociologii nu fac sondaje precum fac adolescenții un quiz. Fiecare dintre noi se specializează într-un domeniu, fie că e vorba de instalații electrice, fie de meteorologie. Ne educăm, apoi simțim un paradox: slăvim educația și o dăm ca soluție la multe probleme, dar, când avem ocazia să vorbim cu cei educați, uităm de ei. Vrem să avem păreri, dar ne pasă oare și dacă sunt ele corecte?

Factual.ro e un proiect de fact-checking politic care promovează gândirea critică într-o lume în care fiecare e liber să spună ce vrea, dar în care uităm că responsabilitatea vine la pachet cu libertatea de

exprimare. Credem că e esențial pentru dezvoltarea societății ca decidenții să vorbească factual și responsabil. Vrem mai puțină retorică și mai multă ancorare în concret, în ceea ce știința poate verifica.

Această colecție de fotografii e dovada puterii mobilizatoare pe care o au cuvintele. Pentru că ținem s-avem o reputație bună, noi suntem foarte prudenți când folosim cuvintele: avem o metodologie strictă și fiecare articol publicat e dublu-verificat, ca în academia. Creativitatea protestatarilor e incontensabilă — s-a văzut și la mulțimea #unitisalvam din 2013, se vede și acum. Dar, pe lângă a da dovadă de creativitate, protestatarii au fost și extrem de bine informați. A fost o mare lecție publică de

*educație civică. Suntem mândri de voi.
De noi.*

*Salutăm ideea arhivării acestor mesaje
pentru uzul viitorilor arheologi ai mișcă-
rilor sociale. Ne bucurăm că, prin cumpăra-
rea acestui volum, ați făcut o donație către
echipa Factual.ro. Lucrăm voluntar alături*

*de o comunitate de experți și creștem natu-
ral, dar avem nevoie de resurse pentru
a duce mesajul nostru la cât mai mulți
cititori.*

*Împreună putem combate manipula-
rea și teoriile conspirației. După șerpilieni
și reptilieni urmează factualienii.*

*Cu mulțumiri și plecăciuni
pentru toți cetățenii activi,*

ECHIPA FACTUAL.RO / FUNKY CITIZENS

FOTOGRAFIE: VITALIE BREGA

FOTOGRAFIE: BARNA NÉMETHI

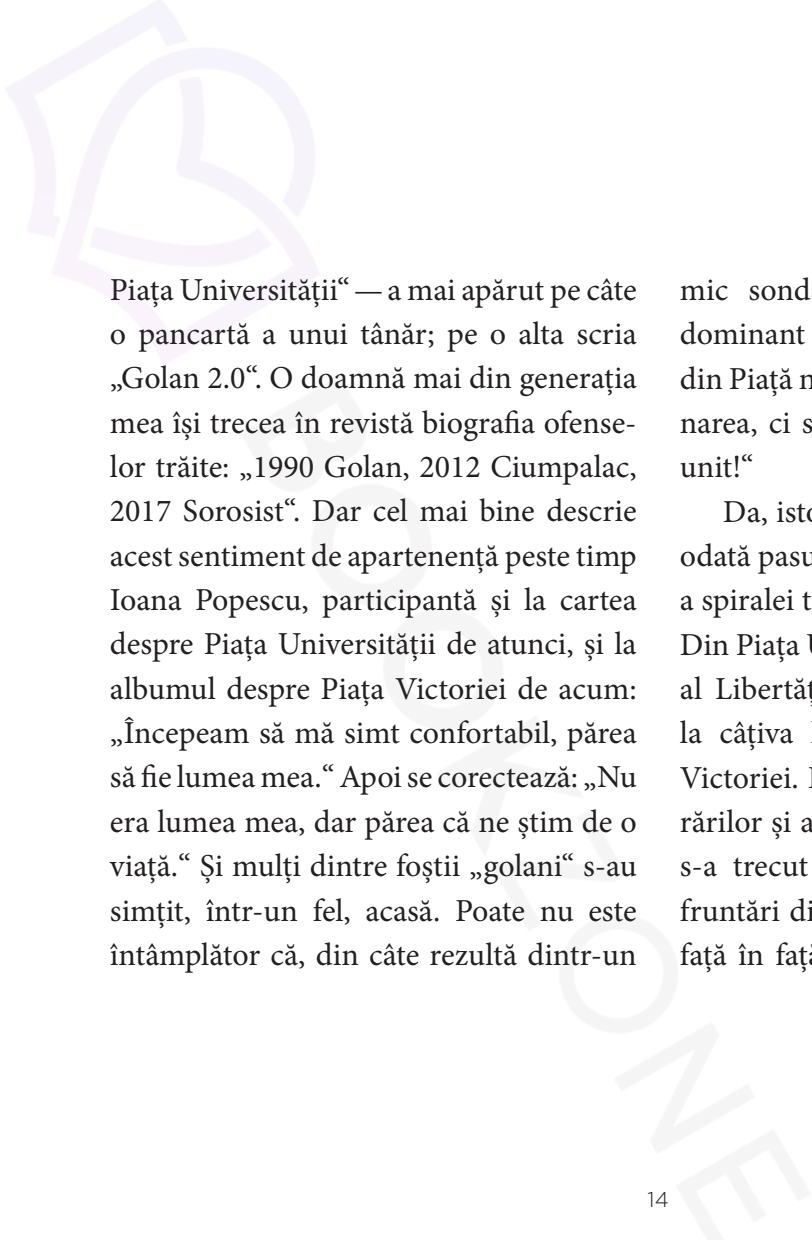

Zgomotul și Vocea. Cine sunteți Voi să treceți peste Noi?

Ideea patrimonializării acestui „miraculos produs“ pe care Mircea Toma îl numește „folclor“ mă duce cu gândul la Irina Nicolau. Cred că nu este doar un gest de pietate, ci și unul de maturitate să-ți recunoști predecesorii. Puțini mai știu că prima sa temă de doctorat au constituit-o bancurile din timpul comunismului, „înregistrate când erau spuse, transcrise în ipostaza lor orală“ — după cum mărturisește ea într-un interviu. Era și aceasta o formă — folclorică — de rezistență; astăzi, volumul s-ar fi intitulat *#Bancuri*; dar astăzi nu mai sunt bancuri! Toți ar trebui să ne amintim însă de samizdatul „Ne-a luat valul“, transcriere la cald a „folclorului“ Pieței Universității,

piatră de temelie „pentru viitorii arheologi ai mișcărilor sociale“ din România postcomunistă. Peste ceva timp, samizdatul Irinei s-a „materializat“ într-o carte: *Vom muri și vom fi liberi*, sub o cvadruplă coordonare (Irina Nicolau, Ioana Popescu, Speranța Rădulescu, Doina Marin). Acum, iată, apare, tot la cald, un album cu imagini ale celei mai mari revolte cunoscute de țara noastră de la acele momente inaugurale. De la *oralitate* transcrisă, „folclorul“ este acum imagine: trăim alte vremuri, trăim în altă lume a comunicării...

Ce s-a continuat, ce s-a schimbat? Pentru unii, persistă o memorie a contînității. „Suntem copiii golanilor din

Piața Universității“ — a mai apărut pe câte o pancartă a unui tânăr; pe o alta scria „Golan 2.0“. O doamnă mai din generația mea își trecea în revistă biografia ofenselor trăite: „1990 Golan, 2012 Ciumpalac, 2017 Sorosist“. Dar cel mai bine descrie acest sentiment de apartenență peste timp Ioana Popescu, participantă și la cartea despre Piața Universității de atunci, și la albumul despre Piața Victoriei de acum: „Începeam să mă simt confortabil, părea să fie lumea mea.“ Apoi se corectează: „Nu era lumea mea, dar părea că ne știm de o viață.“ Și mulți dintre foștii „golani“ s-au simțit, într-un fel, acasă. Poate nu este întâmplător că, din câte rezultă dintr-un

mic sondaj tot „la cald“, sentimentul dominant împărtășit de majoritatea celor din Piață nu a fost furia, revolta sau indignarea, ci solidaritatea: „Ați reușit, ne-ați unit!“

Da, istoria continuă, dar nu bate niciodată pasul pe loc: suntem pe o altă buclă a spiralei timpului. Este, totuși, altă lume. Din Piața Universității, de la Kilometrul 0 al Libertății, revolta s-a mutat, în timp, la câțiva kilometri de istorie, în Piața Victoriei. Din *spațiul ceremonial* al supărărilor și al entuziasmelor bucureștenilor s-a trecut în *spațiul civic* al unei confruntări directe cu Puterea: *Manifestanții față în față cu Guvernul*. I-au „ajutat“ și

puterile care s-au perindat în toți acești ani și care au comis mereu aceeași „eroare”: *disprețul*. Toate aceste revolte nu au fost greve sindicale, cu o listă punctuală de revendicări ce se cer negociate punctual, ci revolte morale născute din indignare: „Am luat-o personal. M-am simțit călcat în picioare”, explică un protestatar. Or, ceea ce se pare că nu au înțeles încă politicienii noștri este faptul că oamenii pot, la o adică, să accepte chiar și tăieri de salarii, dar nu acceptă să fie „călcați în picioare”. Din reacțiile la acest dispreț politic s-a născut astfel un *civism al demnității*, fără agendă de revendicări punctuale, dar cu o listă clară de principii

în cap. Faimoasa OUG 13 a fost expresia acestui dispreț recurent, iar revolta pe care a declanșat-o nu vizează doar abrogarea unei legi, ci instituirea legalității; un principiu, nu o revendicare.

Acum, vechii golani au nepoți, tinerii din 2012, cei „indignați” de Roșia Montană din 2013 sunt familiști. S-au maturizat cu toții și și-au construit o cultură coerentă a revoltei, care nu se mai uită, care nu mai este reversibilă. O nouă generație, vizibilă pe multiple planuri, a capitalizat aceste experiențe și a învățat să le exprime, solidar.

Creativitatea este o trăsătură definitorie a acestei culturi. O creativitate care

joacă pe cartea umorului, a ironiei, a improvizăției cu haz. A existat și în 1990, a sporit din 2012 încoace, dar nu a atins niciodată acest grad de efervescentă. Spațial, Piața Victoriei a oferit și alt cadru de desfășurare, mult mai generos, care a permis desfășurări de forțe și scenografii elaborate, impresionante. Rețelele de socializare au facilitat apoi un soi de *brainstorming* colectiv, la care s-au prins în joc deopotrivă „creativii” profesioniști din arte și cei din corporații. O parte a rezultatelor o vedem în acest album.

Dar există ceva mult mai profund în această creativitate „jucăușă”: *limbajul* însuși. Să ne aducem aminte de „limba

de lemn” din timpul comunismului, să-l recitim pe Orwell. Limba este putere, este un instrument al Puterii, dar poate deveni și unul al Rezistenței: refuz să fiu prizonierul Limbii tale! Mai trivial spus: refuz să mă faci din vorbe. Nu știu cât a fost „rezistență prin cultură” în timpul comunismului, dar sigur a fost o formă de rezistență prin limbaj, prin păstrarea unei vorbiri incoruptibile, fie ea și limitată la spațiul privat. Acum, rezistența și-a găsit limbajul său public și desparte apele prin cuvânt: *Noi* și *Voi*. Pare un fleac sau încă o prețiozitate „elitistă”. Dar nu este, căci apartenența la o comunitate de limbă este mai profundă decât multe

alte apartenențe; și limba te distinge de apartenențe nefrecventabile mai drastic decât multe alte partaje și clivaje sociale. În limbă locuiești, și rezști locuind-o.

Au existat — și vor exista totdeauna — inevitabile disonanțe și cacofonii în acest limbaj public, excepții pe care

o parte a mediei și a politicienilor s-au grăbit să le prezinte ca definatorii pentru „spiritul Pieței“. Dar, în *Zgomotul* politicii românești, acest limbaj a devenit *Vocea*. O voce care se vrea auzită și dincolo de locul său de obârșie: *Europe, stand up with us to defend justice!*

VINTILĂ MIHĂILESCU

FOTOGRAFII: BARNA NÉMETHI

FOTOGRAFII: BARNA NÉMETHI

FOTOGRAFII: BARNA NÉMETHI